CZĘŚĆ XXX. № 101. ROK 15. (1844).

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Grafe, w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego, w Wilnie w xięgarniach Glücksberga, i Zawadzkiego nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena *Roczna* w Rossyi z pocztą a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 14½ r. *Półroczna*, 7¼ r. sreb. Bez poczty, dla odbierających w xięgarni Grafe *Roczna*, 13 r. sreb. *Półroczna*, 6½ r. sreb. Dla Królestwa Polskiego naznacza się taż sama cena co i w Cesarstwie.

PIATEK, 29 Grudnia. / 10 Stycznia.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Petersburg, *28 Grudnia.* / *9 Stycznia.*

NOWINY DWORU.

W przeszły Poniedziałek 25 Grudnia, z okoliczności święta Narodzenia Pańskiego odprawiona była w wielkiej kaplicy Pałacu Zimowego Msza uroczysta w obecności N. Cesarza, JJ. CC. Wysokości W. Xięcia Następcy Cesarzewicza i WW. Xiążąt Konstantyna, Mikołaja i Michała Mikołajowiczów i Ich Wysokości Xiążąt Alexandra Heskiego i Piotra Oldenburskiego. Członkowie Rady Państwa, Senatorowie, urzędnicy Dworu, Jenerałowie i oficerowie gwardyi i wojsk lądowych i morskich, tudzież osoby prezentowane u Dworu znajdowały się na nabożeństwie, po ukończeniu którego odśpiewane było *Te Deum* na podziękowanie za ustąpienie z ziemi Rossyjskiej wojsk nieprzyjacielskich w tymże dniu roku 1812. Wieczorem miasto było oświecone.

—

Przez rozkaz dzienny Cesarski z dnia 20 Grudnia, mianowani dowodzcami pułków: Apszerońskiego pieszego, Pułkownik Nawagińskiego pieszego *Kowalewski 2* — Nawagińskiego pieszego, zostający przy dowodzącym wojskami na linii Kaukazkiej i w Czarnomoryi pułkownik *Bibikow* — Zostający przy Głównym Zarządzie zakładów wojskowo-uczebnych pułkownik *Wintułow* mianowany Dyrektorem korpusu Michałowskiego Kadetów w Woronežu.

— Przez Reskrypta Cesarskie z dnia 5 i 6 Grudnia, mianowani kawalerami orderu Św. Anny 1 klassy z koroną, Vice-admiaał *Awinaw*, Kontr-admirał dowodzca ekwipażu gwardyi *Kazin* i Dyrektor Departamentu Podatków i Poborów Radzca Tajny *Mordwinow* — Św. Anny 1 klassy, Naczelnik Sztabu Floty i Portów Czarnomorskich Vice-admirał *Chruszczow*.

— Przez Reskrypta Cesarskie z d. 6 Grudnia, mianowani kawalerami orderów: Św. Anny 1 klassy z koroną, Komendant Kronstadtu, Jenerał-porucznik *Burmeister*, — Św. Anny 1 klassy, Dowodzca 1 brygady pieszej gwardyi i pułku Preobrażeńskiego gwardyi, Jenerał-major *Żerkow 1*.

— Przez Reskrypta Cesarskie z d. 6 Grudnia, mianowani kawalerami orderu Św. Anny 1 klassy, Jenerał-majorowie, Dowodzcy pułków: Moskiewskiego gwardyi *Polakow*, i wzorowego pieszego *Maxymowicz 1*, oraz okręgowy Jenerał 2 okręgu oddzielnego korpusu straży wewnętrznej, liczący się w Armii *Pantielejew 1*.

— Przez Ukazy Cesarskie do Rządzącego Senatu, zostają mianowani: *4 Grudnia*, Zarządzający 3-m Departamentem Ministerstwa Dóbr Państwa Rzeczywisty Radzca Stanu *Lewszin*, Dyrektorem tegoż Departamentu — *8 Grudnia*, Pomocnik Sekretarza Stanu w Radzie Państwa, Rzeczywisty Radzca Stanu baron *Grewenitz*, Dyrektorem Kancellaryi Ministerstwa Skarbu — Vice-Dyrektor oddzielnej Kancellaryi Ministerstwa Skarbu w Wydziale Kredytowym Rzeczywisty Radzca Stanu *Łamanski*, Dyrektorem tejże Kancellaryi, a na miejsce jego, Vice-Dyrektorem, Naczelnik oddziału tamże Radzca Stanu *Aspegren*.

— Przez Ukazy Cesarskie do Najświątobliwszego Rządzącego Synodu, z d. 12 Listopada, Członek Synodu, Exarcha Gruzyi *Eugeniusz*, mianowany Arcybiskupem Astrachańskim i Jenotajewskim, Arcybiskup Mohylewski *Izydor* Arcybiskupem Kartalińskim i Kachetińskim ze stopniem Członku Najśw. Synodu i Exarchy Gruzyi, zaś Wikary eparchii Wołyńskiej, biskup Ostrogski *Anatoljusz*, biskupem Mohylewskim i Mścisławskim. *Tegoż dnia*. Z powodu odkrycia się

wakansu w Archijerejskiej Kiszyniowskiej eparchii biskup Wołogodski *Irinarch* mianowany Biskupem Kiszyniowskim i Chocimskim, biskup Orłowski *Eulampiusz* Biskupem Wołogodskim i Ustiugskim, zaś Arcybiskup Astrachański *Smaragd* Arcybiskupem Orłowskim i Siewskim z zachowaniem dotychczasowego stopnia w porządku hierarchicznym.

— Przez Ukaz Cesarski do Rządzącego Senatu, z dnia 8 Grudnia, Vice-dyrektor Kancellaryi Ober-prokurora Najśw. Rządz. Synodu Radzca Stanu *Frank*, mianowany Rzeczywistym Radzcą Stanu.

— N. Cesarz dnia 14 Listopada potwierdził przełożenie Komitetu Ministrów, o środkach ostrożności w kwarantannach nad Prutem. Na mocy tego z powodu zaszłej zmiany w miejscowych okolicznościach dozwolono Jenerał Gubernatorowi Noworossyjskiemu i Bessarabskiemu, od 1 Stycznia 1845 r. w kwarantannach nad Prutem, znieść termina kwarantany tak dla przyjezdnych, jak i dla towarów, przybywających z Multan i Wołoszczyzny.

— N. Cesarz dnia 7 Listopada potwierdził nowy etat Kancellaryi Orenburskiego Wojennego Gubernatora, wynoszący rocznie 9,573 r. 93 kop. sr.

— Stosownie do przełożenia Komitetu Ministrów N. Cesarz roskazał: przygotowanych przez Ministerstwo Oświecenia trzech nauczycieli nauk agronomicznych, podług jego uznania, przykomenderować do Kuratorów Szkolnych Okręgów, dla wykładania publicznych lekcij wiejskiego gospodarstwa w znaczniejszych miastach nie mających Uniwersytetów. Nauczyciele ci, po otrzymaniu stopnia Magistra, mają zażywać wszystkich praw i przywilejów służących adjunktom Uniwersytetów. Gaży mają pobierać od 571 r. 84 kop. do 714 r. 80 kop. i na mieszkanie od 85 r. 80 k. do 90 r. sr., tudzież pieniądze pocztowe, gdy będą posyłani na wykładanie lekcij. W czasie wolnym od lekcij, mają zostawać przy Uniwersytetach tych Okręgów dla pomocy professorom w wykładzie nauk, i dla spełniania innych poleceń mających związek z ich powołaniem.

— N. Cesarz potwierdził Zdanie Rady Państwa. 1) 30 Października o wydawaniu pasportów poczestnym obywatelom (почетные граждане) mającym prawo mieć dwojakie pasporta, jeden na czas nieograniczony, drugi kupiecki. 2) 6 Listopada o przepisach ograniczających budowanie wysokich domów i przydawanie nowych piąter w Petersburgu. 3) 13 Listopada, o policzeniu do klassy VII obowiązków syndyków Uniwersyteckich i Rządów Kancellaryi Kuratorów Szkolnych Okręgów.

— Z liczby wybranych przez szlachtę Kandydatów N. Cesarz Jmć raczył, w dniu 3 Grudnia zatwierdzić Marszałkiem Gubernijalnym Kijowskim Radzcę Tajnego hrabię *Tyszkiewicza*, dotąd ten urząd piastującego.

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

1) *30 Listopada.* Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. Cesarza dnia 30 Października, Zdania Rady Państwa następującej treści: «Zamiast odpowiednych artykułów ogólnego Układu Praw tudzież Układu Postanowień Wojskowych, postanowić co następuje: 1) Urzędnikom bezżennym lub bezdzietnym, tak dymissionowanym, jak i w służbie jeszcze liczącym się, nie mającym zgoła własności, gdy zostają pod sądem lub śledztwem i w ciągu śledztwu lub sądu ulegną aresztowi nie we własném mieszkaniu, na cały czas aresztu, wydają się strawne pieniądze podług rangi, w takiej proporcii: urzędnikom 14 klassy po 10 kop. na dobę, 13 klassy po 12 k., 12 klassy po 14 k., 10 klassy po 16 k., 9 kl. po 17 k., 8 klassy po 18 k., 7 kl. po 20 k., 6 kl. po 27 kop. — *Uwaga.* Samo z siebie wypada, że urzędnikom, zostającym pod śledztwem lub pod sądem gdy będą aresztowani we własnem mieszkaniu, wypłaca się połowa rocznej ich płacy, podług dotąd obowiązujących przepisów. 2) Tym z wymienionych w 1-szym punkcie urzędników, co mają żony lub dzieci, dodaje się połowa wyżej oznaczonych pieniędzy na utrzymanie ich familij, t. j. urzędnikowi 14 klassy 5 k., 13 kl. 6 kop. i t. d. Zostającym pod sądem i aresztem w Gruzii wyżej oznaczone pieniądze wydają się w podwójnej ilości z odpowiednim dodatkiem dla mających familije.

2) *1 Grudnia.* Z zaleceniem, aby Sądy powiatowe niepotwierdzały polubownych zapisów o gruntach zostających we wspólnem używaniu osób prywatnych i władz skarbowych, nie utrzymawszy uprzednio zgodzenia się tychże władz.

—

Zdanie Rady Państwa zatwierdzone przez N. Cesarza *w dniu 30 Października 1844.*

«Rada Państwa w Departamencie Spraw Cywilnych i Duchownych i na Zgromadzeniu ogólném, po roztrząśnieniu najpowinniejszego przedstawienia Ogólnego Zgromadzenia trzech pierwszych Departamentów Rządz. Senatu o dostojeństwie Hrabiowskiém Jenerał-majora Alexandra *Igelstroem* znajduje, iż, lubo, jak zapewnia Vice-Kanclerz, dyplomat, na mocy którego ojciec proszącego, Szambelan Polski baron Harald Gustaw Igelstroem, w 1792 roku wyniesiony został na godność Hrabi przez Wikaryusza Cesarstwa Rzymskiego Kurfirsta Saskiego Fryderyka Augusta, stosownie do praw Cesarstwa Rzymskiego poczytuje się za równomocny z Dyplomatami, od samych Cesarzów wydanemi, lecz gdy pomieniony baron Harald Gustaw Igelstroem będąc poddanym Rossyjskim wziął tytuł hrabiowski samowolnie, nie prosząc uprzednio Najwyższego na to zezwolenia, przeto należałoby obecnie proszącemu odmówić uznania go w tém dostojeństwie. Z drugiej strony wszakże, Rada Państwa, mając na względzie, że proszący używał już hrabiowskiego tytułu w Rossyi i z takowym zapisany był do szlacheckiej wywodowej (родословная) xięgi, ztąd przewodnicząc się Najwyżej zatwierdzoném 4 Czerwca 1840 roku Zdaniem Komitetu Ministrów w sprawie tegoż rodzaju o hrabiostwie Estlandskiego obywatela *von Rehbinder'a, uchwaliła Zdanie:* wyjednać Najwyższe Jego Cesarskiej Mości dozwolenie Jenerał-majorowi Igelstroem i jego potomkom w prostej linii nazy-

wać się i na przyszłość hrabiami, wszakże nie Cesarstwa Rossyjskiego, ale stosownie do pierwiastkowego nadania ojcu jego przez obcego Panującego, i w razie Najwyższego na to zezwolenia, polecić Rządzącemu Senatowi iżby herb ojca Igelstroema, na rzeczonym dyplomacie wyobrażony wniosł do Herbarza, w poczet Szlachty Cesarstwa Rossyjskiego z pojaśnieniem, że członkowie tego rodu mają tytuł Hrabiow Cesarstwa Rzymskiego.»

— Umarł tu w Petersburgu, 18 b. m. Jenerał-Kontroler Departamentu rachunkowości wojennej, Radzca Tajny Andrzej *Karniejew*, mając lat 61.

— W obecności P. Prezesa Rady Państwa, Prezydującego oraz w Radzie Zakładów Kredytowych Xięcia Hilaryusza *Wasilczykow*, Kontrolera Państwa, Zarządzającego Ministerstwem Skarbu, Członków Komitetu Rewizyjnego, szczególnych Deputatów od stanu Kupieckiego, tudzież urzędników Expedycyi Biletów Kredytowych Państwa i Kassy Depozytowej, rozpoczęło się 7 bieżącego Grudnia przewożenie przeznaczonych do pomieszczenia w nowo zbudowanym w twierdzy S.-Petersburskiej gmachu, brzęczącej monety i sztab drogich kruszców (jak to było zapowiedziano w Numerze 96 Tygodnika) pod bezpośredniem rozrządzeniem wyznaczonego z woli N. Pana ku temu Dowodzcy 2 brygady artyllervi gwardyjskiej Jenerał-majora *Merchielewicza*.

Przewożenie to dokonywało się codziennie od 7 do 14 Grudnia włącznie, przy Deputatach od Rady Zakładów Kredytowych i czterech Deputowanych od stanu Kupieckiego, z kolei temu przewożeniu towarzyszących nieodstępnie i którzy poświadczali swoim podpisem na ausztuchach tak wyprawienie jak i przyjęcie do zapasnego Skarbcu; o przewożonej codziennie ilości były sporządzane osobne protokoły z podpisami Deputatów Rady, Zarządzającego i dwóch Dyrektorów Rządu Expedycyi biletów Kredytowych.

Po ukończeniu przewożenia całej przeznaczonej summy 14 bieżącego Grudnia, Rada Zakładów Kredytowych, w komplecie wszystkich jej Członków i Deputatów od stanu Kupieckiego, dopełniła, w obecności P. Komendanta twierdzy S.-Petersburskiej Jenerała piechoty Jana *Skobielew*, sprawdzenie pomieszczonej we wspomnianym gmachu brzęczącej monety i sztab i przekonała się że jedno i drugie znajdują się w całości, w dowod czego na miejscu został sporządzony akt treści następującej:

«Roku 1844 Grudnia 14 dnia ukończone zostało przewożenie brzęczącej monety i sztab ze składów Expedycyi Kredytowych biletów Państwa i Kassy Depozytowej, do umyślnie urządzonego na to gmachu w twierdzy S.-Petersburskiej.—Tegoż dnia dokonane zostało sprawdzenie takowych, przy czém okazało się:

W monecie:	Złotej z 3º.	13,390,000.
	Srebrnej.	50,000,000.
W Sztabach:	Srebrowatego (сребриcтаго) złota	5,187,312—54.
	Srebra	1,886,943—45.

W ogóle *siedmdziesiąt miljonów czterysta sześćdziesiąt cztery tysiące dwieście czterdzieści pięć rubli, dziewięćdziesiąt dziewięć kopiejek srebrem*, a przeto w tej samej ilości, w jakiej było przeznaczono do przewiezienia, na dowod czego sporządzony jest akt niniejszy, który tegoż dnia podpisały osoby następujące:

Prezydent Rady Państwa, Prezydujący oraz w Radzie Kredytowych zakładów Państwa Jenerał jazdy Xiążę Hilaryusz syn Bazylego *Wasilczykow*.

Kontroler Panstwa, Rzeczywisty Radzca Tajny Alexy syn Zacharyasza *Chitrowo*.

Zarządzający Ministerstwem Skarbu Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radzca Tajny Teodor syn Pawła *Wronczenko*.

Komendant S.-Petersburskiej twierdzy, Jenerał piechoty Jan syn Nikity *Skobielew*,

Członkowie Rady Zakładow Kredytowych Państwa:

od Szlachty:

S.-Petersburski Gubernijalny Marszałek Szlachty, Rzeczywisty Radzca Stanu *Potiemkin*, Radzca Stanu *Murawjew*, Jenerał-major *Kożin*, Radzca Stanu *Wichlajew*, Pułkownik *Bekleszow*.

Od stanu Kupieckiego:

S.-Petersburski Mer (Глава), Radzca Handlowy *Alferowski*, Radzca Handlowy Szlachcic *Ponomarew*, Obywatel poczestny kupiec 1 gildyi *Jertow*, Obywatel poczestny kupiec *Klementz*, Obywatel poczestny, 1 gildyi kupiec *Zwierkow*.

Zarządzający Expedycyą Kredytowych Biletów Państwa, Rzeczywisty Radzca Stanu *Chałczyński*.

Dyrektorowie Expedycyi Biletów Kredytowych Państwa.

Od Rządu:

Radzca Stanu *Gołubow*, Radzca Kollegijalny *Benediktow*.

Od Stanu Kupieckiego.

Obywatel poczestny, 1 gildyi kupiec *Samsonow*, szlachcic, 1 gildyi kupiec *Markiełow*.

Osobni Deputaci od kupców Giełdowych.

Kupiec 1 gildyi baron *Stieglitz*, Radzca Stanu, kupiec 1 gildyi *Kusow*, Radzca Handlowy, obywatel poczestny kup. 1 gil. *Chariczkow*, obyw. pocz. kup. 1 gil. *Dmitrijew*, Radzca Handl. kup. 1 gil. *Żadimirowski*, obyw. pocz. kup. 1 gil. *Pożeżajew*, kup. 1 gil. *Brandt*, kup. 1 gil. *von Harder*, kup. 1 gil. *Boissonette*, obyw. pocz. kup. 1 gil. *van-der-Vlitt*, obyw. pocz. kup. 1 gil. *Taal*, kup. 1 gil. *Forsman*, obyw. pocz. kup. 1 gil. *Celibiejew*, Radzca Rękodzielniczy kup. 1 gil. *Chlebnikow*, kup. 2 gildyi *Meisner*, obyw. pocz. 2 gildyi kupiec *Sazonow*, gość zagraniczny *Kettly*, gość zagr. *Gwyer*, gość zagr. *Anderson*, gość zagr. *Cailey*, gość zagr. *Seguin*, gość zagr. *Riva*.

Następnie ku drzwiom wewnętrznym zapasnego Skarbcu przyłożone zostały pieczęci: Kontrolera Państwa, Członków Komitetu Rewizyjnego, Zarządzającego i Dyrektorów Zarządu Expedycyi Biletów Kredytowych Państwa, klucze zaś od tych

drzwi położono do kufra, który również opatrzony pieczęciami pomienionych osób, będzie zachowany w składzie Kredytowej Expedycyi; nadzor zaś za całością gmachu, pieczęci i zamków powierzony został Komendantskiemu Zarządowi twierdzy S.-Petersburskiej.

KROLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 31 Grudnia.

Kurator Okręgu Naukowego Warszawskiego.

«Na zasadzie odezwy Ministra Sekretarza Stanu, Rada Administracyjna, wypisem z protokółu posiedzenia swego z dnia 4 (16) Sierpnia r. b. № 16,526 zawiadomiła Kuratora, iż Jego Xiążęca Mość Xiążę Oldenburgski, pragnąc ulatwić młodzieży Królestwa Polskiego pobieranie nauk w Cesarskiej Szkole Prawa w St.-Petersburgu, zachować raczył dla zrodzonych w Królestwie, dwa wakanse, wnosząc za nich przepisaną opłatę, 450 r. sr. rocznie. Ponieważ zaś wedle przepisów wydanych dla tej Szkoły, życzący być przyjętymi do niej, winni są składać examen w tej Szkole, że wskazanych przedmiotów, przeto JO. Xiążę Namiestnik Królestwa, z uwagi, aby nienarażać młodzieży Polskiej na bezskuteczne odbywanie podróży do St.-Petersburga jedynie w celu złożenia examinu kwalifikacyjnego, postanowić raczył, że z liczby zgłaszających się kandydatów, Kurator Okręgu Naukowego Warszawskiego ma wybrać 4-ch posiadających największe uspsobienie, którzy obowiązani być mają udać się następnie swym kosztem do St.-Petersburga, w celu złożenia przepisanego examinu; wybór zaś z pomiędzy tych 4-ch kandydatów dwóch na uczniów, ma być Radzie Szkoły Prawa pozostawiony. Podając, z upoważnienia JO. Xięcia Namiestnika Królestwa, przez pisma publiczne do powszechnej wiadomości o tém nowém dobrodziejstwie dla młodzieży tutejszej, jak niemniej ogłaszając przepisy, co do przyjmowania Uczniów do Szkoły Prawa w St.-Petersburgu, wzywa wszystkich, którzyby teraz i w następnym czasie pragnęli korzystać z powyższego dobrodziejstwa, aby najdalej do dnia 1 (13) Lipca zgłosili się do Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego, z przepisanemi dowodami, a to w celu wybrania 4-ch kandydatów, posiadających największe usposobienie. (Przepisy dla mających zamiar wejść do Cesarskiej Szkoły Prawa w St.-Petersburgu, umieszczone są w № 283 *Gazety Rządowej*).

— Komisja, ustanowionna w roku 1836 do rozpoznawania praw b. Wojskowych Polskich, tudzież ich wdów i sierot, do pensji lub wsparcia dożywotniego, po ukończeniu prac swoich, decyzją J. O. Xięcia Namiestnika w Królestwie rozwiązaną została. Jeżeliby jednak ktokolwiek miał jeszcze jakową reklamacją podlegającą rozpoznaniu pomienionej Kommisji, z takową zgłosić się odtąd może do J. W-go Jenerał-lejtnanta hrabiego Tołstoj, Zarządzającego Naczelnie Wydziałami pozostałemi po byłej Komisji Rządowej Wojny. Jenerał-Adjutant *Włodek.*

— Rada Administracyjna na posiedzeniu swém dnia 28 Listopada (10 Grudnia) r. b. udzieliła Hrabiemu Karolowi Brzostowskiemu, dziesięcioletni list przyznania wynalazku, na silnią przenośną, **deptakiem** zwaną, dającą się zastosować do młockarń, młynów i innych machin, poruszanych siłą koni lub wołów.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

ANGLIJA. *Londyn 24 Grudnia.* Gazeta urzędowa Dublińska z d. 18 b. m. ogłasza odezwę Lorda Namiestnika Irlandyi zawierającą spis imion Komisarzy mających zwierzchnictwo nad zakładami Dobroczynności, mianowanych przez Królowę Jmć. W tej liczbie jest pięciu Katolików, z których trzej duchowni; są to Arcybiskupi Crolly i Murray i biskup X. Denvir; i czterech Członków wyznania panującego, między któremi lordowie Arcybiskupi Armagh i Dublinu i jeden kapłan presbyternjański. W tym akcie ściąga uwagę oznaczenie duchownych katolickich ze wszystkiemi ich tytułami, co w akcie urzędowym jest pierwszym dopiero przykładem od ogłoszenia dawnych praw karnych przeciw katolikom. Wiadomo że na jedném z ostatnich Zgromadzeń O'Connell oświadczył się najmocniej przeciw przyjęciu pomienionych mianowań przez biskupów katolickich.

— Posąg kolossalny Króla Wilhelma IV ustawiony został wczora na przeznaczoném mu miejscu na przeciw mostu zwanego Londyńskim przy wjezdzie na ulicę noszącą imię tego Monarchy.

— Gazeta *Standard* zaprzecza wiadomości danej przez *Globe* o zredukowaniu rentów 3 procentowych. Mimo to pogłoska ta nieprzestaje zjednywać wiarę.

— Miasto Liverpool dało z kolei wspaniałą ucztę byłemu pełnomocnikowi Anglii, sirowi Henry Pottinger w ostatniej wojnie z Chinami; następnie sir Henry zaproszony jest na podobne biesiady do Manchester, gdzie już zebrano na ten cel 2,837 funt. sterl. (około 80,000 fr.) i do miasta swego rodzinnego Belfast.

— Na miejsce budowli zniszczonych przez ostatni pożar Wieży Londyńskiej, buduje się w tej chwili wielka warowna wieża, mogąca mieścić w sobie 800 żołnierzy.

— W Bristol, po wielu probach spuszczony nakoniec został z warstatu statek parowy ogaomnych wymiarów *Great Britain.* Opatrzony machinami i, zamiast kół, szrubą Archimedesa, okręt ten odbył pierwszą probę podróży siedmiogodzinnej aż do wysp Holmes. Proba ta powiodła się zupełnie; prędkość statku może być posuniętą do 12 węzłów na godzinę.

— Gazeta *Carlow-Sentinel* pisze: «P. O'Connell przejeżdżał przez nasze miasto udając się do Waterford. Kilku młodych ludzi chcieli podnieść ku chwale jego okrzyki. Gdy to się nie udało, O'Connell bardzo był nieukontentowany z ludności naszej która żadnej nie zwracała nań uwagi.»

— Piszą z Oxford: «W Bibliotece Bodlejańskiej uczyniono

ważne odkrycie. Znaleziono rękopis arabskiego przekładu wielkiego dzieła Galena o anatomii, a w nim i te sześć xiąg, które nas w oryginale nie doszły i które miano za stracone na zawsze.

FRANCYA. *Paryż 24 Grudnia.* Poseł angielski lord Cowley nie będzie tej zimy dawał swoich zwykle tak świetnych balów; szlachetny lord przepędzi tę porę roku w żałobie z powodu śmierci swej siostry.

— W texcie urzędowym traktatu między Francyą a Marokiem w ostatnich czasach zawartego, Król Ludwik Filip nazwany jest Cesarzem Francuzów, dla tego, aby nie zmieniać tytułu, który Marokanie dają Królom Francuzkim od czasów Franciszka I. Posłem Marokańskim we Francyi mianowany Sid-Bu-Selam.

— Ogłoszone zostało w Monitorze urzędowym obszerne Postanowienie Królewskie, przekształcające skład Ministerstwa Spraw Wewnętrznych stosownie do prawa o budżecie 1844 roku, którego jeden artykuł mieć chce, aby wszystkie Ministerstwa odebrały przed 1 Stycznia organizacyą centralną. Tém postanowieniem utworzony jest zarząd centralny, mający się składać z Gabinetu Ministra i siedmiu oddziałów jakoto: Sekretaryatu jeneralnego, Policyi jeneralnej, Zarządu Departamentów, Zarządu szpitalów i gmin, Zarządu więzień, Wydziału Kunsztów i Wydziału Rachunkowości.

— Listy z Algeryi donoszą o zupełném ustaniu działań wojennych na stronie zachodniej, gdzie wojska francuzkie trzymają się jedynie na stopie obronnej. Wspominają też o proklamacyach Abdel-Kadera przeciw Cesarzowi Maroku i o wybuchłém już przeciw temu władcy powstaniu pokoleń między Fez i Algeryą.

— 11 b. m. dało się czuć w Pau trzęsienie ziemi. Tenże fenomen miał miejsce w dolinach Ossan i Oloron.

— Z Departamentów mianowicie południowych nie przestają dochodzić wiadomości o surowém zimnie i wielkich śniegach. Na drodze Narbońskiej i w górach Lozery znaleziono kilku podróżnych zmarzłych i prawie zagrzebainych w śniegu.

HISZPANIJA. *Madryt 17 Grudnia.* Sprawozdanie o uposażeniu Duchowieństwa odczytane zostało 16 Grudnia w izbie Deputowanych. Jeden tylko członek P. Pena Aguyo, oparł się projektowi, dwaj inni, PP. Pacheco i Llorente chcieli aby pobieranie dochodów z dóbr powróconych Duchowieństwu odbywało się pod nadzorem Rządu.

Projekt reformy Konstytucyi był wczora wysłuchany w Senacie; dwaj tylko członkowie podali wniosek o użyczeniu dziedzicznego parostwa pewnej liczbie Parów.

SZWAJCARYA. Piszą z Berny pod d. 20 Grudnia że największa spokojność panuje obecnie w Lucernie i w całym Kantonie.

SZWECYA. *Stockholm 20 Grudnia.* Król Jmć postanowił że na przyszłość kokarda narodowa Norwegska będzie we środku karmazynowa, otoczona brzegiem ciemnobłękitnym, mając po obu skrajach wąską obwódkę białą.

HOLLANDYA. Mrozy w Hadze są nadzwyczaj silne; 10 Grudnia było 20 stopni termometru stustopniowego, a nazajutrz, 11, termometr spadł do 23 stopni.

BELGIJA. *Bruxella 22 Grudnia.* Izba Reprezentantów, po dwudniowych rozprawach nad projektem traktatu handlowego ze Związkiem Celnym Niemieckim, zatwierdziła nakoniec takowy traktat bezwarunkowo większością 76 głosów przeciw 7.

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

Londyn 28 Grudnia. Wszzstkie gazety Londyńskie powtarzają wieść rozgłoszoną przez gazetę *Court Journal*, jakoby Królowa i Xiążę Albert przyszłą wiosną zamierzają udać się do Paryża — Z powodu śmierci lady Anny Colling Smith, siostry Xięcia Wellington, zamiar Królowej odwiedzenia Xięcia w jego dobrach Strathfieldsay odłożony został na poźniej; natomiast Królowa zamierza odwiedzić Xięcia i Xiężnę Buckingham w ich zamku Stowe — Sir William Parker, przedtém dowodzca eskadry która należała do wyprawy Chińskiej mianowany został dowodzcą naczelnym sił morskich na Morzu Srodziemném na miejsce admirała Owen.

Paryż 29 Grudnia. W dniu 26 Grudnia, naznaczonym na otwarcie sessyi Parlamentu Król zagaił posiedzenia izb osobiście, mową następującą:

Panowie Parowie, Panowie Deputowani.

«W chwili kiedy ostatnie wasze posiedzenie było zamknięte, rozmaite zwikłania, które mogły stać się nader ważnemi, były przedmiotem całej mojej troskliwości. Konieczność zasłonienia naszych posiadłości Afrykańskich od powtarzanych napadów nieprzyjacielskich, zmusiła nas do przeniesienia wojny w Cesarstwo Marokańskie. Nasze waleczne wojska lądowe i morskie, godnie dowodzone, osięgnęły ze sławą i w rychłym czasie cel wskazany ich męztwu. Pokój był równie prędkim jak zwycięztwo i Algerya, gdzie trzej synowie moi mieli tego roku zaszczyt służenia swemu krajowi, odebrała podwójną rękojmię swego bezpieczeństwa, albowiem dowiedliśmy zarazem naszej potęgi i naszego umiarkowania.

«Mój Rząd wdany był z Rządem Królowej Wielkiej Brytanii w zajścia, które kazały się lękać zamącenia stosunków między dwoma Państwami. Zobopolny duch życzliwości i słuszności utrzymał między Francyą i Angliją tę szczęśliwą zgodę, która zapewnia pokój świata.

«Podczas odwiedzenia przezemnie Królowej Wielkiej Brytanii w celu pokazania jaką przywiązuję cenę do ścisłego, łączącego nas porozumienia i wzajemnej przyjaźni której mi tyle dała dowodów, byłem otoczony oznakami najbardziej zadowolniającemi dla Francyi i dla mnie. W uczuciach które były mi wyrażone zebrałem nowe rękojmie długiego trwania tego powszechnego pokoju, który zapewnia naszej ojczyznie zewnątrz położenie pełne godności i siły, a we-

wnątrz pomyślność ciągle wzrastającą i spokojne używanie konstytucyjnych swobod.

«Stosunki moje ze wszystkiemi obcemi Mocarstwy nieprzestają być uprzejmemi i sprzyjającemi pokojowi.

«Jesteście, mości panowie, świadkami stanu pomyślnego Francyi. Widzicie rozwijającą się na wszystkich punktach naszej ziemi naszą narodową działalność, ochranianą przez mądre prawa i zbierającą, na łonie porządku, plony prac swoich. Wysokość kredytu publicznego i równowaga ustalona pomiędzy naszemi przychodami i wydatkami każdorocznemi, świadczą o szczęśliwym wpływie tego położenia tak na ogólne sprawy Państwa, jak i na dobry byt wszystkich.

«Prawa finansowe będą wam złożone niezwłocznie. Projekta dążące do ulepszenia naszych dróg, naszych portów, naszej żeglugi wewnętrznej, do pokończenia naszych dróg żelaznych, tudzież do osiągnięcia rozmaitych przedmiotów powszechnego użytku, będą również przełożone na wasze roztrząśnienie.

«Wpośród pomyślności kraju Niebo pobłogosławiło też moję rodzinę. Pomnożyło liczbę moich dzieci i małżeństwo mego ukochanego syna Xięcia d'Aumale z Xiężniczką, która z tylu względów tak nam jest bliską, było dla mnie i wszystkich moich, źródłem żywej pociechy.

«Mości panowie, Opatrzności podobało się włożyć na mnie wielkie prace i bolesne proby: przyjąłem ich brzemię. Poświęciłem się sam i poświęciłem moję rodzinę na służbę ojczyznie. Ustalić na długą przyszłość zgodę i szczęście, było, od lat czternastu, celem moich stałych usiłowań. Tuszę że z pomocą waszego szczerego spółdziałania Bóg osiągnąć mi go dozwoli i że wdzięczność Francyi wolnej i szczęśliwej będzie nagrodą naszych wzajemnych ofiar i chlubą mojego panowania.»

Mowa ta podług gazet Ministeryalnych była przyjęta z żywemi oznakami spółczucia, a podług gazet oppozycyjnych, z milczeniem oziębłości i nawet niechęci, której powodem była nader krótka i niejasna wzmianka o wojnie Marokańskiej. Wiadomo że oppozycya na przyszłą sessyą gotuje z tej strony gwałtowny attak przeciw Ministrom; głównym zarzutem będzie nie wzięcie od Marokanów kontrybucyi, jakoby za wpływem Anglii.

— Przedwczora izba Deputowanych wybrała swoim Prezydentem P. Sauzet 177 głosami na 323. Drudzy dwaj kandydaci byli P. Dupin i P. Odilon Barot. 28 obrani zostali trzej vice-prezesi: PP. de Salvandy, Bignon i Dufaure. W obiorze czwartego głosy rozdzieliły się między PP. Debelleyme i Billault; wybor ten odłożono na 30 b. m. — Donoszą z Brest 26 Grudnia: «Fregata *la Reine Blanche* na której powiewa flaga admirała Dupetit-Thouars, weszła dziś rano do naszego portu przybywając wprost z Rio Janeiro, zkąd wyszła 24 Października. Na tej fregacie znajduje się Xiężna Januaria, siostra Cesarza Brezylii i małżonek Jej hrabia d'Aquila (brat Króla Obu Sycylij) z orszakiem. Admirał Dupetit-Thouars uda się niezwłocznie do Paryża. — Umarł jenerał-porucznik baron Vincent.

PORTUGALIA. 14 Grudnia sessya Izb Parlamentu zamknięta została osobiście przez Królowę. Sessya ta będzie znowu otwarta w Styczniu.

FRANKFURT (nad Menem), *28 Grudnia.* Posiedzenia Sejmu Niemieckiego rozpoczęły się tu znowu pod prezydencyą posła Pruskiego hrabi Dönhoff; Prezes Sejmu hrabia Munch Bellingshauzen nie wroci aż na wiosnę.

HISZPANIJA. *Madryt 20 Grudnia.* Senat przyjął Sprawozdanie Kommisyi o reformie Konstytucyi. — Izba Deputowanych zajmuje się projektem zredukowania rentów 3 procentowych.

(Journ. de S. P. Psz. Poln. R. I.).

OD WYDAWCY.

W kilku ostatnich latach czytelnicy zapewna już zauważali znaczne powiększenie ilości drukowanego textu w Tygodniku, ale w żadnym roku ilość ta nie była tak wielka jak w kończącym się 1844, zwłaszcza jeżeli się zwróci uwagę na częste użycie w kolumnach naszego pisma druku ścisnionego. Jest to skutkiem coraz bardziej rozwijającego się pismiennictwa, wzrastającego zasobu materyałów i Wydawca mniej zważał na stosunkowo pomnożone koszta, byleby pomieścić wszystko, co zdawało się odpowiadać zasadom jego wydania i zawierać interes ogólny. Tegoż systematu i nadal trzymać się zamierzając, dołoży wszelkich starań iżby Tygodnik nie zawiodł chlubnego spółczucia na jakie zasłużyć i jakie dotąd utrzymać umiał.

Mimo pomienione usiłowania kilka ogólnego interesu artykułów dla braku czasu musiały być odłożone do przyszłego roku. Takiemi są: «O poezyi Ukraińskiej i o Ukrainkach P. Padury» przez Jureckiego (pseudonym.) — O pismiennictwie peryodycznem spółczesnem i o sztuce czytania gazet i dzienników — Wzmianka krytyczna o ostatnich xiążkach polskich drukowanych w Petersburgu jako: Rocznik P. Podbereskiego i Białorusi fantastycznej P. Barszczewskiego, i t. d.

Również musiało być do przyszłego roku odłożone ogłoszenie świeżo wyszłego nader ważnego dodatkowego prawa do Ustawy o służbie cywilnej.

Pierwszy numer Tygodnika na rok 1845 wyjdzie w przyszły Piętek, 5 Stycznia.

KONIEC CZĘŚCI XXX, 15 ROKU.

Pozwala się drukować. St.-Petersburg 28 Grudnia 1844 roku. *Cenzor Ignacy Iwanowski.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.